

Západočeská galerie v Plzni, výstavní síň „13“, Pražská 13, Plzeň

RIZIKO LOAJÁLNOSTI

Rakouská, německá a česká kulturní identita v umění 19. století

18. 2. — 17. 5. 2015 Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin

Pracovní list k výstavě. /Vhodné pro 2. stupeň ZŠ a SŠ/

- Jak rozumíš pojmu “loajalita, loajálnost”? Zaškrtni v uvedeném výčtu slov jeho synonyma:

nerozhodnost, odpor, odpovědnost, věrnost, oddanost, souhlasný postoj,

svornost, upřímnost, čestnost, podlézavost, pokrokovost, liknavost

Výstava představuje výtvarné umění 19. století jako “kolektivní službu” společnosti. Vztah loajality se opíral o instituce (například spolky, školy), uměleckou kritiku i společně sdílená témata z historie a jejich aktualizace.

Mýtus oráče

Ze středověké Kosmovy kroniky víme, že kněžna Libuše vyslala do Stadic svého bělouše s poselstvem k Přemyslu Oráči, aby posílila autoritu knížecího trůnu, zpochybněnou jejím soudem nad Chrudošem a Štáhlavem. Po příchodu na Vyšehrad přijala Přemysla nejen Libuše, ale i její družina a Přemysl se stal zakladatelem vládnoucího rodu. Podle legendy bylo kněžnino rozhodnutí volbou srdce i politické rozvahy.

Příběh se stal zajímavý pro umělce 19. století, kteří využili symbolu panovníka, jenž jako oráč obdělává svou zemi v míru a v době válečné se stává vojevůdcem.

- Vyhledej ve výstavě díla s motivem oráče. Zapiš si jejich názvy i jména autorů:

.....

.....

.....

.....

/Řešení: Josef Bergler - Lucius Quintus Cincinnatus se stává konzulem; Josef Bergler - Povádní Přemysla Oráče; Josef Klieber, Josef II. oráčící na poli u Slavíkovice; František Zentšek, Povádní Přemysla Oráče k vládě (Libušino poselství)/

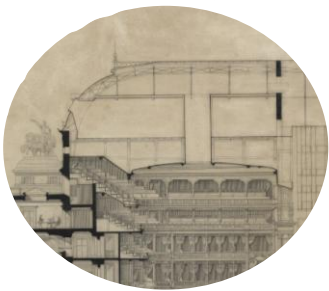
- Jeden z těchto autorů patří do tzv. “Generace Národního divadla”. Který to je?

F ----- k Ž ----- k

- Vzpomeneš si na další jména?

J --- f Z --- k, M ----- š A --- š, V ---- ch H ---- s, V ---- v B ---- k, J ---- s M --- k,
J --- f V ---- v M ----- k

- Vyhledej na výstavě díla některých autorů “Generace Národního divadla” dle těchto fragmentů, zapiš jejich názvy a odhadni výtvarnou techniku:

 /Řešení: Josef Zitek, Návrh Národního divadla, kresba tuší/

 /Řešení: Julius Marák, Kaštan z cyklu Rakouské lesní charaktery, kresba uhlím/

 /Řešení: Josef Měnes, Návrh diplomu Jednoty výtvarných umělců v Praze, lavírovaná kresba perem a tuší/

- Na jednom z obrazů ve výstavě je zpodoběn přírodovědec Jan Evangelista Purkyně. Který malíř je autorem tohoto portrétu?

J----- v Č--m--.

- Najdi dle fragmentu další obraz tohoto autora, ve kterém malíř zobrazil sám sebe:

- Co chtěl malíř obrazem vyjádřit?

 /Řešení: nesouhlas s autoritou politikou I uměleckou/